LUCHA CONTRA LA LEPRA, DERMATOSIS Y ENFERMEDADES SEXUALES

POR EL DOCTOR

ANTONIO CORDERO SOROA

Jefe de la Sección de Lucha contra la Lepra, Dermatosis y Enfermedades Sexuales de la Dirección General de Sanidad. Director del Dispensario Oficial Dermatológico Azúa. Secretario general honorífico de la Academia Española de Dermatología y Sifiliografía. Asesor Médico de la Jefatura Nacional del Seguro de Enfermedad.

GRÁFICAS GONZÁLEZ

MIGUEL SERVET, 15.-TELÉF. 27 07 10

MADRID

1955

LUCHA CONTRA LA LEPRA, DERMATOSIS Y ENFERMEDADES SEXUALES

POR EL DOCTOR

ANTONIO CORDERO SOROA

Jefe de la Sección de Lucha contra la Lepra, Dermatosis y Enfermedades Sexuales de la Dirección General de Sanidad. Director del Dispensario Oficial Dermatológico Azúa. Secretario general honorífico de la Academia Española de Dermatología y Sifiliografía. Asesor Médico de la Jefatura Nacional del Seguro de Enfermedad.

GRÁFICAS GONZÁLEZ

MIGUEL SERVET, 15.-TELÉF. 27 07 10

MADRID

1 9 5 5

fontilles
salud desarrollo
BIBLIOTECA MÉDICA
Fontilles, 03791 La Vall de Laguar
Alicante, España

R. 784

GE(L)
COR
LUC

LUCHA CONTRA LA LEPRA, DERMATOSIS Y ENFERMEDADES SEXUALES

Jefe: Dr. D. Antonio Cordero Soroa

Lucha contra la Sífilis

En el año 1955, la morbilidad por enfermedades venéreas ha registrado las cifras más bajas desde que se vienen publicando las estadísticas por estas enfermedades, como puede comprobarse en los gráficos adjuntos.

Nuevos casos de sífilis sólo se registraron 2.847 ; por blenorragia, 4.184, por bajo del año anterior, y de chancros venéreos, 3.408, aproximadamente igual que el último año.

Hemos de hacer constar que estos datos están tomados exclusivamente de las estadísticas mensuales enviadas desde los 95 Dispensarios Oficiales Antivenéreos, y que, por lo tanto, esas cifras no reflejan la totalidad de la endemia, pues los enfermos asistidos en los Hospitales provinciales, Seguro de Enfermedad, clínicas particulares, etcétera, escapan por completo a nuestro conocimiento.

En abril de este año se firmó un contrato por el Gobierno español con la O. M. S. y la U. N. I. C. E. F. para ejecutar un programa de lucha contra la sífilis, con el que se proponen llevar a cabo una enérgico campaña en el cuadro de los Servicios de Sanidad Nacional, por lo cual se organizaron dentro de los Servicios de Protección Maternal e Infantil los exámenes sistemáticos y tratamientos de las mujeres embarazadas y sus contactos, de los recién nacidos y de los niños.

Se propone organizar activamente la investigación y diagnóstico de la sífilis en los diversos grupos de población y enfermos asistentes a los Dispensarios, Seguro de Enfermedad, Hospitales provinciales, etcétera, con el fin de tratar precoz y eficazmente a todos los enfermos con el propósito de reducir la morbilidad sifilítica y de detener la propagación de la enfermedad.

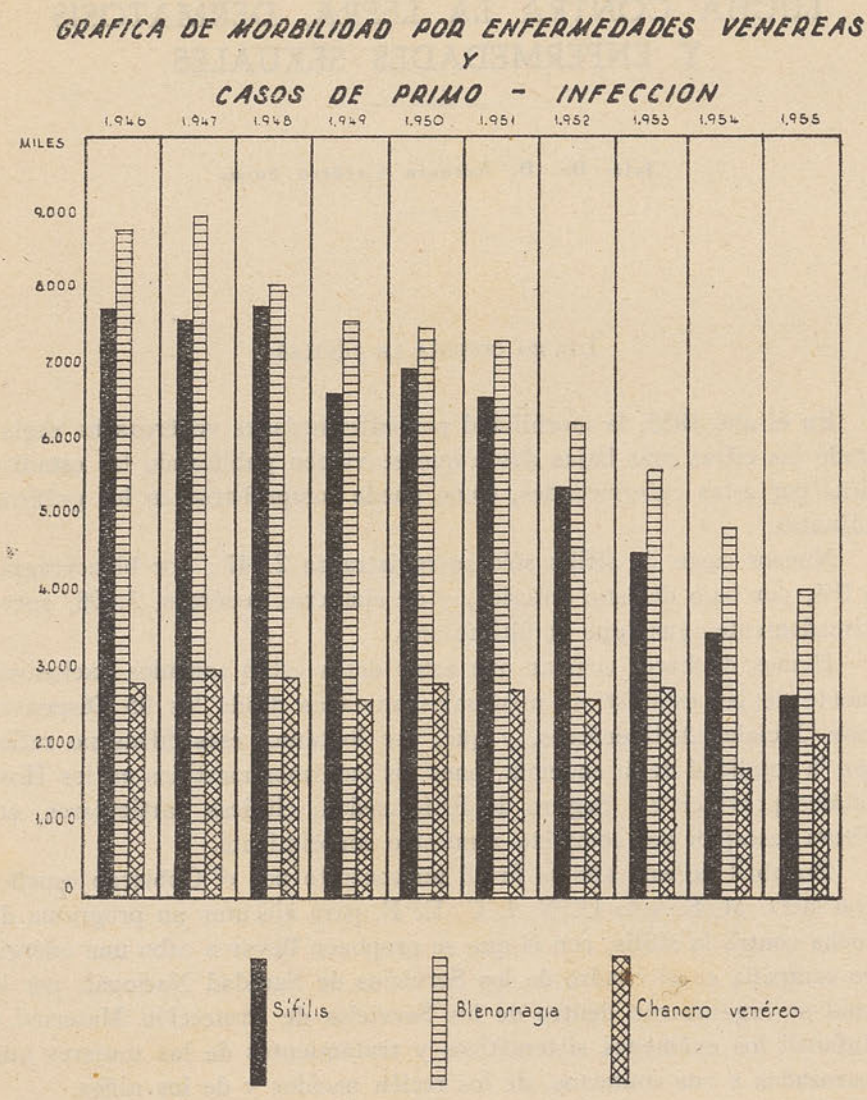

Entra en el programa el mejorar progresivamente en todo el país los medios y los métodos de diagnóstico de la sífilis y poner al personal técnico en condiciones de reorientarse en el tratamiento de la sífilis recurriendo a la terapéutica penicilínica retardada, siguiendo las normas aconsejadas por la O. M. S.

GRAFICA DE MORBILIDAD POR ENFERMEDADES VENEREAS

ASISTENCIAS PRESTADAS EN LOS 10 ULTIMOS AÑOS

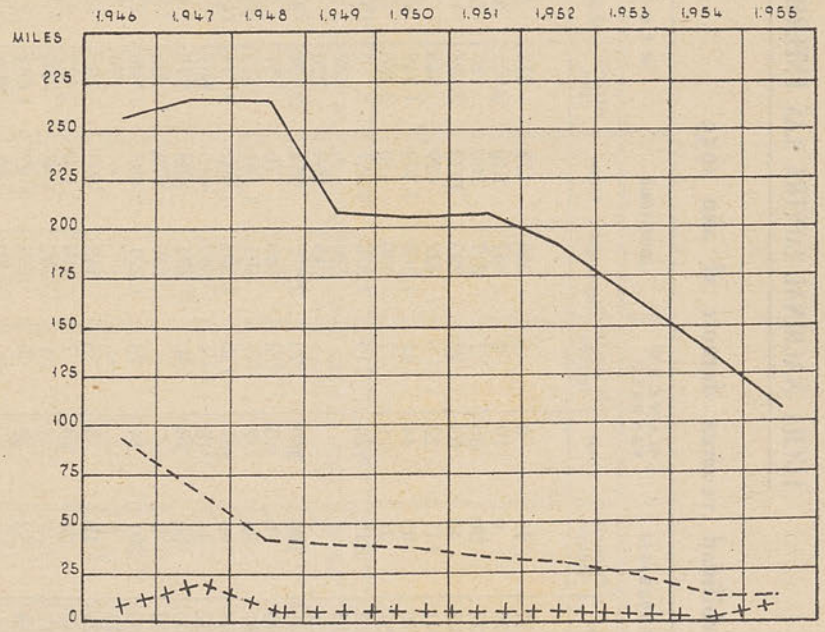

Sífilis ————

Blenorragia – – – – –

Chancro venéreo + + + + +

Con este fin se crean dos principales Zonas Pilotos en Madrid y Sevilla, y se anuncia para el año 1957 la organización de una tercera.

Estas Zonas pilotos organizarán servicios centralizados de laboratorio en donde se realicen las serologías de las muestras de sangre enviadas, ateniéndose a las más modernas técnicas con antígenos cardiolípidos, darán cursos de capacitación y perfeccionamiento para el personal técnico especializado, controlarán los resultados obtenidos en otros laboratorios oficiales de la provincia y proporcionarán antígenos de absoluta garantía a los diferentes Centrtos de investigación.

Estadística de morbilidad venérea durante el año 1955

PROVINCIAS	SIFILIS		BLENORRAGIA		CHANCRO VENEREO		LABORATORIO		MEDICACIONES			
	Total	Primo infección	Total	Primo infección	Total	Primo infección	Serología	Otras	Arsenicales	Bismuto	Mercuriales	Penicilina
Alava	235	8	27	15	6	6	356	177	314	502	—	254
Albacete	3.466	88	76	9	19	6	887	810	2.951	3.269	—	1.580
Alicante	3.971	32	322	36	66	7	817	380	187	1.804	207	422
Almería	1.014	35	108	46	65	33	283	332	2.124	1.840	332	1.876
Avila	896	76	291	117	22	5	322	429	543	732	144	516
Badajoz	4.228	104	416	93	44	11	1.368	1.393	1.248	2.266	14	915
Baleares	3.250	36	157	24	11	7	630	456	3.286	1.110	61	2.325
Barcelona	9.789	223	2.112	315	526	113	1.876	1.357	8.116	15.676	553	17.447
Burgos	453	15	13	8	—	—	106	6	432	502	—	475
Cáceres	453	16	11	3	—	—	215	303	220	414	—	314
Cádiz	13.062	143	1.291	189	389	73	2.577	254	3.796	3.565	1.280	6.596
Castellón	174	2	40	6	3	2	160	76	51	244	—	—
Ciudad Real	3.224	6	487	36	7	4	561	1.101	315	2.542	2	912
Córdoba	16.078	274	468	196	387	130	2.393	1.962	3.774	14.484	120	3.558
Coruña	875	22	132	44	18	4	653	415	661	1.945	28	1.487
Cuenca	580	27	290	60	10	10	271	468	371	393	10	560
Gerona	108	4	40	7	—	—	139	170	226	370	—	251
Granada	1.550	93	460	291	14	14	1.221	2.893	1.128	1.581	—	1.684
Guadalajara	41	3	18	5	—	—	—	—	170	442	—	178
Guipúzcoa	362	4	25	18	3	3	548	203	284	1.302	24	2.392
Huelva	9.231	82	52	24	49	7	910	140	3.527	8.271	30	1.770
Huesca	87	6	17	7	3	1	97	38	69	249	—	539
Jaén	661	15	558	53	32	9	158	27	1.663	2.250	322	2.183
León	118	—	—	—	—	—	70	62	105	488	—	184
Lérida	74	24	74	34	—	—	86	888	156	422	—	90
Logroño	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lugo	557	8	27	14	1	1	215	27	300	922	—	1.789
Madrid	19.662	456	4.696	857	404	95	7.689	6.133	1.476	6.873	6.870	13.877
Málaga	1.083	73	333	110	16	16	1.661	758	754	2.673	349	2.712
Murcia	3.217	37	1.033	154	371	82	969	475	2.843	3.335	137	8.738
Navarra	28	1	—	—	—	—	208	80	315	250	—	—
Orense	297	2	—	—	—	—	283	33	81	616	—	—
Oviedo	943	45	320	113	47	25	1.589	295	788	2.131	—	1.432
Palencia	70	4	4	1	2	1	106	4	100	436	15	206
Palmas (Las)	1.233	54	55	29	33	21	1.076	487	282	3.205	—	114
Pontevedra	475	61	138	74	59	38	989	681	402	2.692	720	1.542
Salamanca	136	19	13	11	4	4	12	—	117	4.242	22	7.081
Santa Cruz de Tenerife	401	47	12	12	1	1	787	23	799	405	434	179
Santander	1.487	48	233	112	20	16	1.221	213	1.343	6.832	—	1.694
Segovia	58	3	4	—	2	2	116	125	—	93	—	705
Sevilla	1.111	86	475	275	167	79	1.005	455	1.846	2.468	13	3.945
Soria	23	1	6	4	—	—	4	6	—	81	—	—
Tarragona	1.046	16	172	116	6	6	849	1.111	2.193	437	156	1.477
Teruel	40	3	24	3	6	2	82	87	97	116	—	197
Toledo	141	2	188	35	1	1	—	—	378	409	—	620
Valencia	2.153	322	262	167	55	7	1.015	2.242	1.822	3.607	47	6.227
Valladolid	391	37	291	90	182	58	1.806	903	314	1.567	253	5.496
Vizcaya	1.403	52	340	227	276	191	1.927	738	504	1.607	20	6.327
Zamora	443	42	35	—	6	—	158	105	110	743	—	3.408
Zaragoza	1.543	59	185	98	15	10	796	57	148	2.017	—	1.200
Ceuta	426	15	16	9	20	16	150	—	302	335	50	357
Melilla	163	16	122	37	40	28	460	809	1.063	2.788	135	368
TOTALES	112.523	2.847	16.469	4.184	3.408	1.145	41.878	30.184	54.094	117.543	12.348	118.199

En estos laboratorios se realizarán las reacciones serológicas de las muestras de sangre que se recojan en la investigación sistemática y a fondo que se haga en los diferentes núcleos de población, que empezarán en Madrid y Sevilla, y se continuarán en la tercera Zona Piloto, de forma que permita el examen de los enfermos y sus contactos y el tratamiento de cuantos lo precisen.

La enseñanza de los métodos modernos de la lucha antivenérea figurará en el programa de estudios de las Escuelas y Facultades, y cada año se organizarán cursos de perfeccionamiento para los especialistas que aspiren al diploma en Dermovenereología.

Para asegurar la educación sanitaria de la población se encargará de este cometido a los Servicios Antivenéreos, a los de Puericultura y a los de Propaganda Social.

Entre los compromisos que contrae el Gobierno figura el establecer en la Sección correspondiente de la Dirección General de Sanidad un fichero de casos análogos al establecido para la lepra.

Esto obligó a crear en la Jefatura provincial de Madrid una Oficina de Información Sanitaria que desde hace muchos años veníamos solicitando, y que servirá para la recogida de datos estadísticos de enfermedades venéreas en todos los establecimientos asistenciales de Madrid y su provincia, poniéndose al frente de ella a un Médico de la Lucha que por su capacidad, energía, dotes de organización y relaciones sociales permiten augurar los más halagüeños resultados.

En el mes de abril se celebró la XIX Reunión de Sanitarios Españoles, en que la Sección de Dermatología, presidida por el Jefe de la misma, desarrolló brillantísima labor con dos conferencias magistrales a cargo de los profesores Dres. Alvarez Sáinz de Aja y Gay Prieto, y con cuatro sesiones científicas en las que se discutieron 17 comunicaciones, todas ellas de gran interés. Se aprobaron unas conclusiones que fueron elevadas a la Superioridad y en las que se solicitaba la organización de un Equipo Móvil rotatorio provisto de ambulancia-automóvil para las necesidades de la Lucha contra la Lepra, Dermatosis y Enfermedades Venéreas ; la coordinación de los Servicios del Seguro Obligatorio de Enfermedad con los de la Sanidad Nacional ; ampliar la adquisición de otros antibióticos para la Lucha ; mejoramiento de las técnicas serológicas y dotación a los Dispensarios de aparatos radioterápicos dentro de lo especial de sus funciones.

Se designó al Dr. Carrillo Casaux, de la Lucha Antivenérea de Málaga, para que representara a España en la Reunión Internacional contra el Peligro Venéreo, que se celebró en Nápoles.

Se hicieron oposiciones para el ingreso de Médicos clínicos en la Lucha, obteniendo plaza cuatro de los 82 solicitantes.

Se modificó la plantilla del Cuerpo suprimiendo dos Médicos clínicos de la Lucha en Barcelona con ocasión de vacantes naturales, que fueron compensadas por la creación de Médicos de laboratorio para las Luchas de Sevilla y Valencia.

Se redactaron e imprimieron los nuevos modelos para la recogida de datos estadísticos con que hacer el nuevo censo de enfermedades venéreas.

Y sin otra novedad terminó el año.

La Lucha contra la lepra

Durante el año 1955 la Campaña Antileprosa prosiguió su labor ininterrumpidamente, a un ritmo que aun cuando no es el que nosotros deseamos, sí el que permiten las circunstancias.

En los gráficos adjuntos y cuadros estadísticos que se acompañan se puede comprobar: número de enfermos censados, aumento de casos de convivientes controlados, índices de prevalencia y de incidencia registrados, que conforme el primero aumenta por el mayor número de enfermos inscritos, el segundo disminuye por el menor número de enfermos descubiertos en el año, etc.

Es decir, que se labora y se trabaja, pero no en la intensidad que juzgamos necesaria para que la desaparición de la lepra se consiga en las fechas previstas.

Se dieron cursos de perfeccionamiento leprológico para especialistas en Fontilles, y para médicos generales en Trillo, con resultados altamente satisfactorios. Se organizó un Equipo Móvil de Lepra para investigar la endemia en Orense, y que, unido a los posteriormente creados para las provincias de Murcia y Badajoz, hacen un total de 22 los Equipos que han funcionado o siguen funcionando en la exploración de las 2 provincias de Canarias, 8 de Andalucía, 4 de Galicia, 3 del Reino de Valencia, más Madrid, Barcelona, Tarragona, Badajoz y Murcia.

Se espera que en plazo breve sea una realidad el Equipo Móvil rotatorio, provisto de ambulancia-automóvil y personal sanitario subalterno, destinado a poner al día los censos de las provincias ya exploradas con anterioridad, empezando su labor por Jaén, Málaga y Valencia.

CENSO DE ENFERMOS.—AÑO 1955

PROVINCIAS	Total censados	RESID.ª EN LA PROVINCIA: De la misma	RESID.ª EN LA PROVINCIA: De otras provincias	Residiendo fuera de la Provincia	SEXO: Varones	SEXO: Hembras	EDAD: De 0 a 4 años	EDAD: De 5 a 9 años	EDAD: De 10 a 14 años	EDAD: De 15 a 19 años	EDAD: De 20 a 29 años	EDAD: De 30 a 39 años	EDAD: De 40 a 49 años	EDAD: De 50 a 59 años	EDAD: De 60 y más años	ESTADO: Solteros	ESTADO: Casados	ESTADO: Viudos
Alava	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Albacete	22	15	1	7	14	8	—	—	—	2	5	4	2	5	4	9	10	3
Alicante	100	86	17	14	55	45	—	1	3	6	13	15	23	24	15	42	52	6
Almería	116	83	6	33	73	43	1	3	4	8	31	32	16	13	8	52	55	9
Avila	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Badajoz	94	77	2	17	42	52	—	1	4	9	26	20	16	10	8	47	40	7
Baleares	2	1	2	1	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	—
Barcelona	24	20	67	4	16	8	—	—	—	3	4	4	6	5	2	11	10	3
Burgos	2	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—
Cáceres	31	25	2	6	16	15	—	1	1	1	3	13	4	4	4	11	18	2
Cádiz	82	77	13	5	35	47	—	2	8	5	26	16	10	10	5	46	31	5
Castellón	76	67	3	9	38	38	—	—	—	2	15	17	13	16	13	23	44	9
Ciudad Real	32	24	2	8	22	10	—	—	—	2	4	9	8	8	1	11	19	2
Córdoba	192	162	21	30	88	104	—	—	6	15	48	45	31	21	26	86	80	26
Coruña	54	53	4	1	27	27	—	—	2	3	8	11	5	15	10	22	27	5
Cuenca	10	5	1	5	4	6	—	—	—	—	6	2	1	1	1	6	4	—
Gerona	5	3	4	2	1	4	—	—	—	—	2	—	—	—	3	2	1	2
Granada	216	181	14	35	117	99	—	7	12	26	58	50	32	14	17	104	94	18
Guadalajara	5	4	—	1	2	3	—	—	—	—	1	1	—	2	1	2	3	—
Guipúzcoa	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Huelva	94	92	3	2	48	46	—	—	3	6	16	17	21	18	13	41	43	10
Huesca	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Jaén	530	463	10	67	267	263	2	16	25	46	131	102	92	54	62	245	236	49
León	3	2	2	1	2	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	1	—
Lérida	4	4	4	—	—	4	—	—	—	—	2	1	—	—	1	2	—	2
Logroño	2	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1
Lugo	44	41	—	3	25	19	—	—	6	2	7	5	15	5	3	19	24	1
Madrid	24	21	69	3	10	14	—	2	—	3	2	10	2	4	1	9	12	3
Málaga	314	292	22	22	151	163	—	6	16	30	65	69	59	43	26	149	137	28
Murcia	44	29	5	15	28	16	—	1	1	6	6	7	11	7	5	22	16	6
Navarra	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—
Orense	36	31	1	5	22	14	—	—	—	—	7	9	9	6	5	13	19	4
Oviedo	11	9	6	2	5	6	—	—	—	1	3	3	2	1	1	7	4	—
Palencia	2	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—
Palmas (Las)	117	113	4	4	68	49	—	3	4	12	23	31	24	13	7	78	38	1
Pontevedra	111	110	5	1	52	59	—	3	1	4	19	16	22	26	20	61	40	10
Salamanca	7	6	1	1	5	2	—	1	—	—	—	2	2	1	1	3	4	—
Santa C. Tenerife	189	189	4	—	103	86	—	2	2	8	32	46	46	32	21	93	88	8
Santander	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
Segovia	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—
Sevilla	69	62	16	7	43	26	—	—	—	5	17	12	21	7	7	34	29	6
Soria	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Tarragona	122	120	9	2	70	52	—	2	7	7	21	20	24	18	23	44	65	13
Teruel	7	1	2	6	2	5	—	—	—	—	—	—	3	3	1	1	6	—
Toledo	6	4	1	2	3	3	—	—	—	—	1	1	2	2	—	1	5	—
Valencia	235	224	27	11	140	95	—	3	4	9	47	49	49	39	35	111	112	12
Valladolid	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Vizcaya	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zamora	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Zaragoza	4	2	1	2	2	2	—	—	—	—	2	1	1	—	—	2	2	—
Ceuta	11	10	2	1	8	3	—	—	1	2	6	1	1	—	—	10	1	—
Melilla	7	6	8	1	4	3	—	1	1	1	4	—	—	—	—	7	—	—
Extranjeros	34	—	4	34	23	11	—	—	—	2	9	9	7	3	4	19	14	1
TOTALES	3.101	2.724	377	377	1.645	1.456	3	55	112	226	674	656	583	434	358	1.454	1.394	253

PROVINCIAS	PROFESIONES: Sin oficio	PROFESIONES: Del campo	PROFESIONES: Jornaleros	PROFESIONES: Empleados	PROFESIONES: Industriales	PROFESIONES: Profesionales	SITUACION: Sanatorios	SITUACION: Hospitales	SITUACION: Domicilio	SITUACION: Altas temporales	SITUACION: Sin control	SITUACION: Fallecidos	FORMAS CLINICAS: Lepromatosa	FORMAS CLINICAS: Tuberculoide	FORMAS CLINICAS: Indeterminada	FORMAS CLINICAS: Sin clasificar	Niños en Preventorios y tratamiento	ERRORES DE DIAGNOSTICO
Alava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Albacete	3	9	5	—	—	5	12	—	5	5	—	—	15	1	2	4	—	
Alicante	44	33	10	2	2	9	38	1	41	16	4	—	56	18	14	12	—	
Almería	34	28	16	1	7	30	63	2	34	14	1	2	82	7	16	11	—	
Avila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Badajoz	33	27	23	1	3	7	39	1	36	14	4	—	39	17	2	36	—	
Baleares	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	
Barcelona	10	1	4	1	2	6	8	—	12	1	3	—	17	3	—	4	—	
Burgos	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	
Cáceres	12	8	5	3	—	3	12	1	14	2	1	1	7	6	2	16	—	
Cádiz	40	11	8	4	5	14	30	2	34	13	3	—	36	17	7	22	—	
Castellón	27	23	8	2	4	12	29	—	23	11	13	—	31	7	8	30	—	
Ciudad Real	9	6	5	1	—	11	18	—	9	4	1	—	13	1	1	17	—	
Córdoba	78	63	21	5	5	20	49	28	73	24	17	1	84	41	11	56	—	
Coruña	13	28	3	—	—	10	16	—	27	2	4	5	29	15	3	7	—	
Cuenca	2	4	2	—	—	2	2	—	4	4	—	—	3	2	—	5	—	
Gerona	4	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	1	3	1	1	—	—	
Granada	80	82	12	2	6	34	53	4	126	19	13	1	97	32	49	38	—	1 caso.
Guadalajara	4	—	—	—	—	1	2	—	2	—	1	—	—	2	—	3	—	
Guipúzcoa	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
Huelva	40	25	8	2	2	17	30	—	52	2	7	3	46	18	13	17	—	
Huesca	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	
Jaén	233	160	55	12	9	61	125	30	323	37	11	4	227	165	80	58	—	
León	1	1	1	—	—	—	2	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	
Lérida	3	1	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	3	1	—	—	—	
Logroño	1	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	
Lugo	18	16	1	2	—	7	7	—	32	3	1	1	29	2	1	12	—	
Madrid	12	1	2	2	—	7	7	—	15	1	—	1	8	6	1	9	—	
Málaga	135	71	19	13	11	65	74	10	198	11	17	2	171	83	36	24	—	
Murcia	11	7	7	5	6	8	19	1	14	8	2	—	26	8	2	8	—	1 caso.
Navarra	—	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	
Orense	8	13	3	1	1	10	11	—	13	2	3	6	16	4	—	16	—	1 caso.
Oviedo	5	2	1	1	—	2	4	—	5	1	1	—	3	1	—	7	—	
Palencia	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	
Palmas (Las)	45	28	23	7	4	10	50	—	38	14	12	3	84	15	11	7	—	
Pontevedra	33	53	4	3	1	17	18	2	26	10	55	—	68	8	12	23	—	
Salamanca	2	2	—	—	1	2	4	—	—	3	—	—	3	3	1	—	—	
Santa C. Tenerife	67	63	31	5	6	17	39	1	77	9	60	3	80	3	18	88	—	
Santander	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	
Segovia	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—	
Sevilla	18	25	7	5	2	12	20	1	40	2	4	2	28	15	3	23	—	
Soria	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Tarragona	46	55	4	5	3	9	23	—	80	17	—	2	50	35	37	—	—	
Teruel	3	1	2	—	—	1	2	—	4	—	1	—	5	2	—	—	—	
Toledo	2	3	—	—	1	—	—	1	4	1	—	—	2	1	1	2	—	
Valencia	89	83	14	9	9	31	75	—	110	30	17	3	138	33	41	23	—	
Valladolid	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	
Vizcaya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zamora	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	
Zaragoza	2	—	—	1	—	1	1	—	2	1	—	—	3	—	—	1	—	
Ceuta	4	—	1	1	2	3	7	—	3	1	—	—	5	—	1	5	—	
Melilla	4	—	1	—	—	2	3	—	3	1	—	—	3	—	—	4	—	
Extranjeros	11	6	7	1	2	7	14	—	9	6	5	—	19	1	1	13	—	
TOTALES	1.190	943	314	101	95	458	917	85	1.501	294	262	42	1.539	577	377	608	—	3 caso.

Enfermos clasificados por la provincia de nacimiento y la provincia de residencia. — Año de 1955

PROVINCIAS DE RESIDENCIA

PROVINCIAS DE NACIMIENTO	Alava	Albacete	Alicante	Almería	Avila	Badajoz	Baleares	Barcelona	Burgos	Cáceres	Cádiz	Castellón	Ciudad Real	Córdoba	Coruña	Cuenca	Gerona	Granada	Guadalajara	Guipúzcoa	Huelva	Huesca	Jaén	León
Alava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Albacete	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—
Alicante	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Almería	—	—	1	—	—	—	—	12	—	—	1	—	—	1	—	—	—	4	—	—	1	—	—	—
Avila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Badajoz	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baleares	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barcelona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Burgos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cáceres	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cádiz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Castellón	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Córdoba	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Coruña	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cuenca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gerona	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Granada	—	—	1	4	—	—	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—
Guadalajara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huelva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huesca	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaén	1	—	4	—	—	—	—	14	—	—	2	—	—	9	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—
León	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Lérida	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Logroño	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lugo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Madrid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Málaga	—	—	—	1	—	—	—	5	—	1	3	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Murcia	—	—	6	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Navarra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orense	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oviedo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palencia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palmas (Las)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pontevedra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salamanca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S. C. Tenerife	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Santander	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Segovia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sevilla	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Soria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tarragona	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teruel	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toledo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valencia	—	1	1	—	—	—	—	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valladolid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vizcaya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zamora	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaragoza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ceuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Melilla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Extranjero	—	—	2	1	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	2
TOTALES	1	1	17	6	1	2	2	67	2	2	13	3	2	21	4	1	4	14	—	1	3	1	10	2

PROVINCIAS DE NACIMIENTO	Lérida	Logroño	Lugo	Madrid	Málaga	Murcia	Navarra	Orense	Oviedo	Palencia	Palmas (Las)	Pontevedra	Salamanca	S. C. Tenerife	Santander	Segovia	Sevilla	Soria	Tarragona	Teruel	Toledo	Valencia	Valladolid	Vizcaya	Zamora	Zaragoza	Ceuta	Melilla	Extranjero
Alava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Albacete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Alicante	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
Almería	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—
Avila	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Badajoz	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baleares	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barcelona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Burgos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cáceres	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cádiz	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Castellón	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Ciudad Real	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Córdoba	—	—	—	13	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Coruña	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cuenca	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gerona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Granada	—	—	—	1	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1
Guadalajara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Guipúzcoa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huelva	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huesca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jaén	2	—	—	19	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	3	—	1	1	—	—	—	—
León	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lérida	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Logroño	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Lugo	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Madrid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Málaga	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Murcia	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Navarra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orense	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oviedo	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Palencia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palmas (Las)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pontevedra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salamanca	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S. C. Tenerife	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Santander	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Segovia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sevilla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Soria	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tarragona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teruel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Toledo	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valencia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valladolid	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vizcaya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zamora	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaragoza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ceuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Melilla	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Extranjero	—	—	—	2	—	—	—	1	5	1	3	3	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
TOTALES	4	—	—	69	22	5	—	1	6	1	4	5	1	4	1	—	16	—	9	2	1	27	—	2	2	1	2	8	4

Censo de familiares y convivientes de enfermos con lepra.—Año 1955

PROVINCIAS	Número total de fichas	Fichas de la provincia	Fichas de otras provincias	Fichas de fallecidos	Total de personas incluídas	Varones	Hembras	De más de 15 años	De menos de 15 años	Sin determinar edad	Fichas revisadas	Personas exploradas	Lepromina positiva	Lepromina negativa	Lepromina sin determinar	Fichas por revisar	Personas por explorar	Fichas anuladas
Alava	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Albacete	23	16	2	5	68	29	39	24	16	28	4	14	4	10	—	19	54	6
Alicante	175	97	21	57	743	357	386	509	64	170	126	434	155	244	35	49	309	15
Almería	115	95	1	19	457	220	237	266	64	127	85	324	10	225	89	30	133	4
Avila	4	—	3	1	8	5	3	1	—	7	—	—	—	—	—	4	8	6
Badajoz	90	78	3	9	404	184	220	212	37	155	29	128	4	44	80	61	276	—
Baleares	13	2	6	5	29	17	12	3	—	26	—	—	—	—	—	13	29	—
Barcelona	137	16	102	19	574	255	319	352	106	116	111	507	192	80	235	26	67	—
Burgos	5	2	2	1	17	7	10	1	2	14	—	—	—	—	—	5	17	—
Cáceres	33	26	3	4	135	69	66	44	10	81	8	36	2	—	34	25	99	—
Cádiz	113	76	24	13	536	252	284	260	79	197	56	266	125	140	1	57	270	—
Castellón	84	66	4	14	282	143	139	119	24	139	16	49	19	25	5	68	233	—
Ciudad Real	33	24	7	2	139	66	73	64	21	54	1	2	—	1	1	32	137	—
Córdoba	219	163	35	21	892	400	492	368	140	384	60	235	120	109	6	159	657	—
Coruña (La)	75	43	4	28	296	148	148	103	31	162	70	243	128	108	7	5	53	7
Cuenca	11	6	4	1	53	32	21	23	—	30	—	—	—	—	—	11	53	—
Gerona	12	2	9	1	31	16	15	21	5	5	1	5	2	3	—	11	26	—
Granada	241	189	28	24	1.122	544	578	688	219	215	200	854	63	732	59	41	268	1
Guadalajara	5	3	1	1	14	7	7	7	2	5	—	—	—	—	—	5	14	—
Guipúzcoa	3	1	2	—	11	6	5	—	—	11	—	—	—	—	—	3	11	—
Huelva	126	83	4	39	528	257	271	286	101	141	109	415	33	88	294	17	113	—
Huesca	3	—	3	—	3	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	3	3	—
Jaén	535	479	12	44	2.483	1.161	1.322	1.681	437	365	365	1.530	761	656	113	170	953	4
León	6	1	3	2	13	10	3	12	1	—	—	—	—	—	—	6	13	—
Lérida	16	3	10	3	43	21	22	20	9	14	3	9	1	—	8	13	34	—
Logroño	3	1	1	1	7	1	6	6	—	1	—	—	—	—	—	3	7	—
Lugo	48	40	1	7	176	89	87	75	19	82	45	149	84	42	23	3	27	—
Madrid	126	17	100	9	443	173	270	259	115	69	79	313	175	105	33	47	130	3
Málaga	354	290	33	31	1.667	819	848	1.076	377	214	267	1.267	421	827	19	87	400	—
Murcia	53	33	11	9	221	96	125	73	22	126	7	20	13	1	6	46	201	2
Navarra	3	1	—	2	11	7	4	2	—	9	—	—	—	—	—	3	11	—
Orense	37	24	1	12	117	61	56	43	18	56	22	109	48	48	13	15	8	1
Oviedo	16	8	7	1	50	30	20	16	2	32	—	—	—	—	—	16	50	—
Palencia	2	1	1	—	8	5	3	2	3	3	—	—	—	—	—	2	8	—
Las Palmas	156	118	6	32	902	436	466	534	95	273	131	676	78	104	494	25	226	24
Pontevedra	138	109	3	26	498	231	267	358	83	57	110	388	26	198	164	28	110	2
Salamanca	6	5	1	—	18	8	10	6	2	10	—	—	—	—	—	6	18	—
S. C. Tenerife	212	189	3	20	865	414	451	430	100	335	62	209	145	50	14	150	656	—
Santander	4	—	2	2	19	8	11	11	5	3	1	7	—	7	—	3	12	—
Segovia	4	2	1	1	15	3	12	5	2	8	—	—	—	—	—	4	15	—
Sevilla	102	61	33	8	440	201	239	223	57	160	11	79	26	53	—	91	361	—
Soria	2	—	—	2	9	6	3	2	—	7	—	—	—	—	—	2	9	—
Tarragona	166	120	19	27	629	297	332	481	113	35	162	604	216	381	7	4	25	1
Teruel	8	2	5	1	27	14	13	13	2	12	1	4	3	1	—	7	23	—
Toledo	7	4	3	—	16	8	8	10	6	—	—	—	—	—	—	7	16	—
Valencia	332	222	31	79	1.377	652	725	1.042	186	149	275	1.052	490	542	20	57	325	2
Valladolid	1	—	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Vizcaya	3	—	3	—	4	4	—	1	2	1	1	3	1	2	—	2	1	—
Zamora	3	1	2	—	5	2	3	2	2	1	1	1	—	1	—	2	4	—
Zaragoza	12	2	7	3	26	14	12	11	2	13	—	—	—	—	—	12	26	—
Ceuta	25	12	7	6	124	76	48	35	15	74	2	3	—	—	3	23	121	—
Melilla	20	6	13	1	79	42	37	29	—	50	—	—	—	—	—	20	79	—
TOTALES	3.920	2.739	588	593	16.635	7.906	8.729	9.812	2.596	4.227	2.421	9.935	3.345	4.827	1.763	1.499	6.700	

DIRECCION GENERAL DE SANIDAD **LUCHA CONTRA LA LEPRA**

Gráficos de los censos de enfermos y convivientes realizados en España

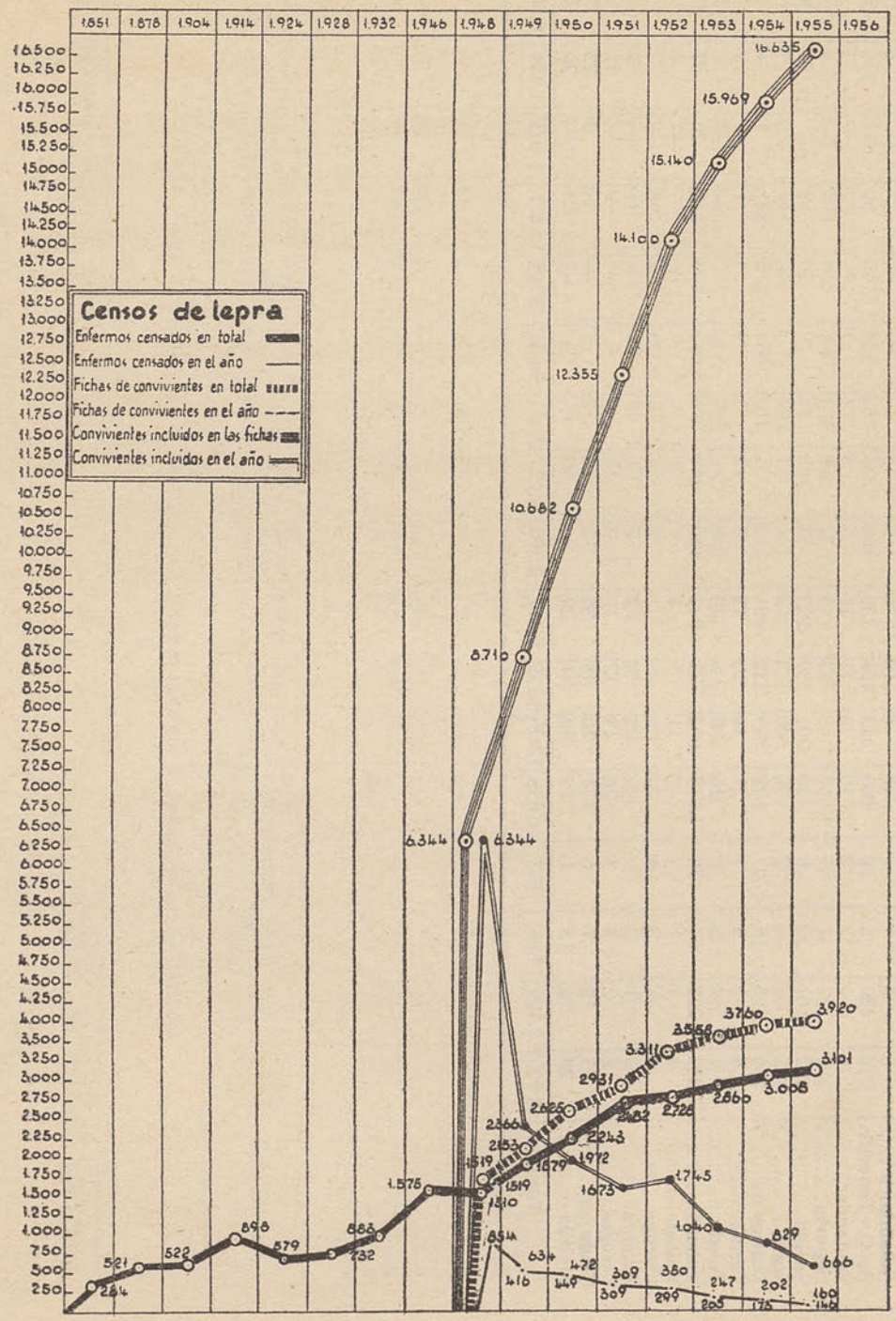

DIRECCION GENERAL DE SANIDAD

LUCHA NACIONAL CONTRA LA LEPRA

CENSO DE FAMILIARES Y CONVIVIENTES

ESTADO COMPARATIVO DE LOS OCHO ULTIMOS AÑOS

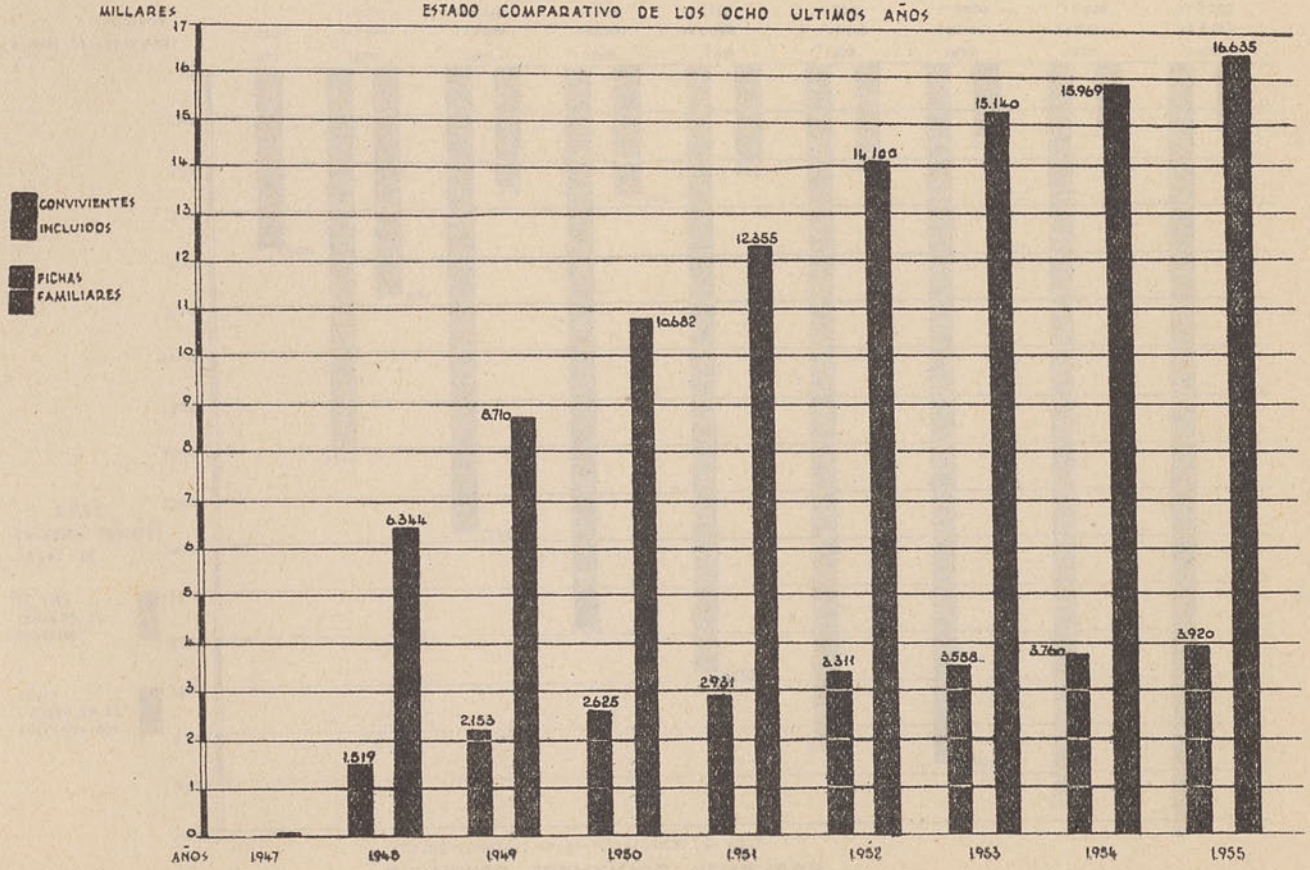

DIRECCION GENERAL DE SANIDAD

LUCHA NACIONAL CONTRA LA LEPRA

ENFERMOS LAZARINOS CENSADOS

CUADRO COMPARATIVO DE LOS ULTIMOS 8 AÑOS

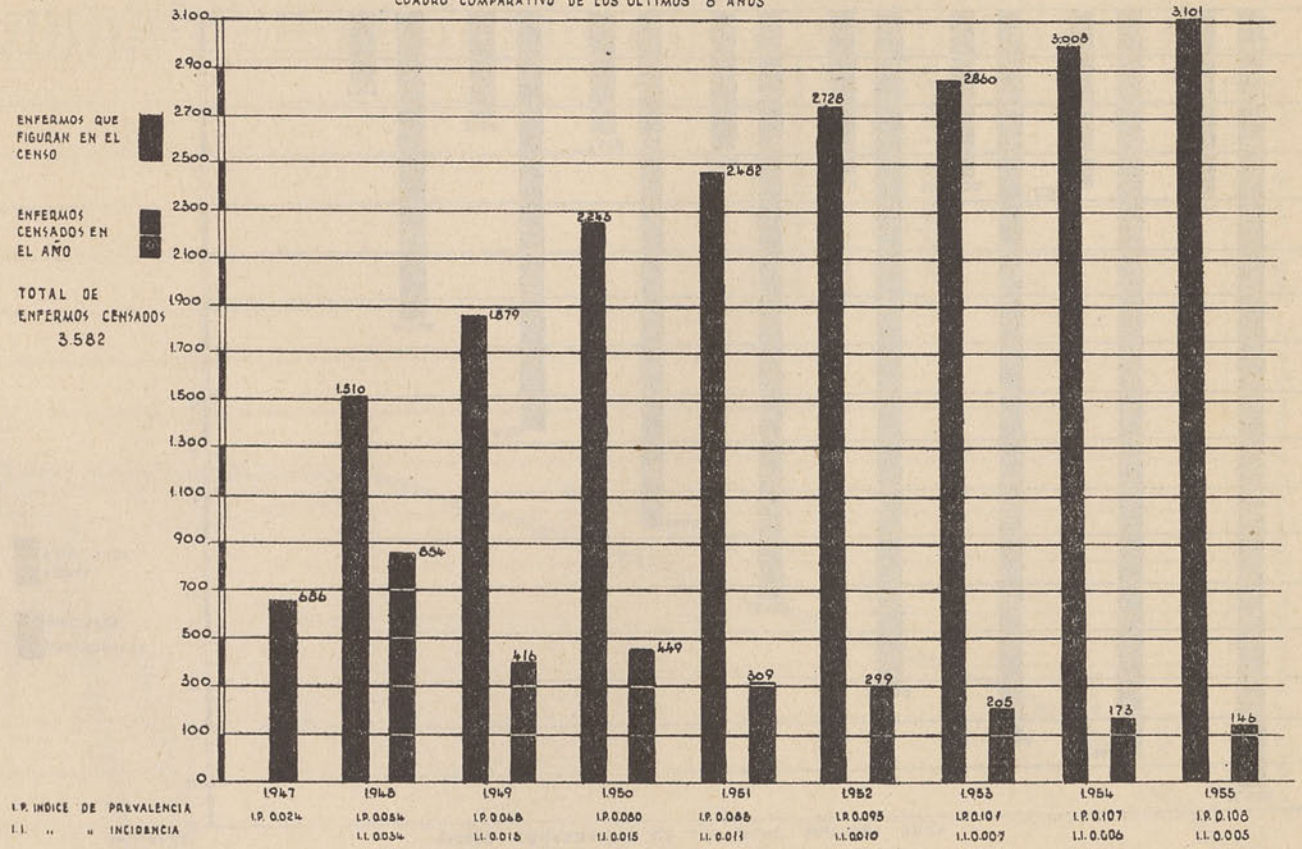

El aumento progresivo de enfermos no indica crecimiento de la endemia ni refleja nuevos contagios solo representa una más detenida investigación que permite descubrir enfermos ya existentes que estaban sin diagnosticar.

Publicado en la
Memoria de la Dirección General de Sanidad
correspondiente al año 1955